

7.2 Sistem Pentadbiran Barat Memberikan Kesan Terhadap Kuasa Pemerintahan dan Kehidupan Masyarakat Tempatan

Kesan Terhadap Kuasa Pemerintahan

(i) Pentadbiran Tempatan

Kesan
Terhadap
Pentadbiran
Tempatan

1. Negeri Sembilan

- a) Tahun 1874 British meluaskan kuasanya di
- b) British menyebelahi pembesar tempatan,
- c) British menggugat kewibawaan dan mencabar kedudukan
- d) Seterusnya British menguasai, Jelevu dan
..... dengan cara menempatkan
dan
- e) Menjelang tahun 1895, British menyatukan semua daerah dan membentuk persekutuan

2. Sarawak

- a) Brooke melibatkan dalam pentadbiran .
- b) Pembesar Melayu yang berpengalaman seperti Datu Patinggi,
..... dan dilantik mentadbir
Sarawak untuk memudahkan Brooke kebangkitan
pemimpin tempatan.

3. Pahang

- a) Pembentukan daerah di bawah pentadbiran dan
Majistret menyebabkan hilangnya kuasa pentadbiran pembesar di daerah
masing-masing.
- b) British memaksa melucutkan gelaran Dato' Setia
Perkasa Pahlawan Semantan daripada
- c) Tindakan British ini memalukan beliau dan menyebabkan berlakunya
..... di Pahang.

4. Perak

- a) J.W.W. Birch menggunakan tekanan supaya Sultan Abdullah
menandatangani yang membolehkan
Residen British mentadbir hasil negeri atas nama
- b) Tindakan ini menyebabkan Sultan Abdullah dan pembesarnya
.....

Kesan
Terhadap
Pentadbiran
Tempatan

5. Sabah

- a) Pentadbiran SBUB menggugat kedudukan
pembesar di hulu Sungai Sugut.
- b) Dalam satu rundingan antara Mat Salleh dengan
beliau dibenarkan mentadbir daerah
- c) SBUB dengan mengambil semula daerah
Tambunan.
- d) Hal ini mencabar dan
Mat Salleh

6. Terengganu

- a) Pelantikan di Kuala Terengganu dan
..... di Besut dan Kemaman menggugat
kekuasaan Sultan dan pembesar.
- b) ditetapkan oleh British.

7. Kelantan

- a) Pembentukan dan pelantikan ketua jajahan
sebagai pentadbir telah mengambil alih kuasa pembesar.
- b) Pusat pentadbiran jajahan Pasir Puteh telah dipindahkan dari
ke
- c) Engku Besar Jeram diberi jawatan yang rendah, iaitu
- d) Engku Besar Jeram dan Tok Janggut menjalankan kempen menentang
pentadbiran baharu itu.

(ii) Perundangan Tempatan

Kesan
Terhadap
Perundangan
Tempatan

1. Naning

- a) British berusaha melaksanakan undang-undang Barat di Naning.
- b) Tindakan British mencabar bidang kuasa yang dimiliki oleh Dol Said.
- c) Hal ini turut mengganggu sistem perundangan Naning yang berlandaskan

2. Perak

- a) Pembinaan dan pelantikan sebagai Penolong Residen di Larut mengurangkan kuasa Menteri Ngah Ibrahim kerana beliau diminta daripada Kapten Speedy.

3. Pahang

- a) British membina di Lubuk Terua.
- b) Kedudukan Dato' Bahaman sebagai tergugat.

(iii) Kewangan Tempatan

Kesan
Terhadap
Kewangan
Tempatan

1. Perak

- a) J.W.W. Birch membatalkan pungutan cukai dan melarang cukai di Kuala Sungai Perak menyebabkan pendapatan Sultan Abdullah, Menteri Ngah Ibrahim dan pembesar Perak terjejas.

2. Pahang

- a) Pengenalan dan menyebabkan Dato' Bahaman dan pembesar lain tidak dibenarkan memungut cukai.
- b) Mereka ditawarkan yang kecil.
- c) Dato' Bahaman ditawarkan elaun sahaja sebulan.
- d) Pembesar Pahang tidak berpuas hati dengan elaun tersebut dan membantah tidak akan mematuhi keputusan

Kesan Terhadap Kehidupan Masyarakat

(i) Kesengsaraan Kepada Rakyat

British memperkenalkan pelbagai jenis cukai terhadap, dan tumbuh-tumbuhan. di Kelantan, Majlis Mesyuarat Negeri mengeluarkan perisytiharan sistem pungutan cukai baharu yang kuatkuasakan pada Hal ini menjejaskan kehidupan penduduk.

Cukai Terhadap Petani di Pasir Puteh	
Sebelum pentadbiran British	Selepas kedatangan British
a) Kutipan cukai berdasarkan	a) Setiap penduduk mesti melaporkan yang dimiliki.
b) Jika hasil tanaman sedikit, maka cukai yang dikenakan adalah	b) Setiap tanah yang mempunyai keluasan 400 depa per segi dikenakan cukai sebanyak setahun.
c) Tanah yang tidak diusahakan,	c) Semua pemilik tanah membayar cukai.

Masalah Membayar Cukai
a) Pejabat bayaran cukai terletak dari tempat tinggal.
b) Bayaran cukai hanya boleh dijelaskan semasa
c) Penduduk yang enggan membayar cukai dan
d) Penduduk semakin kepada British.

Bercanggah dengan Nilai Tempatan
a) Penduduk Terengganu memerlukan untuk mengambil hasil hutan, atau
b) Cukai mesti dibayar di
c) Mereka yang gagal mematuhi peraturan tersebut akan dan akan

Layanan Tidak Adil
a) Di Sabah, SBUB menindas orang
b) Mereka dilarang atau
c) Akibatnya, orang Murut bekalan beras.
d) Orang Murut dikenakan bayaran untuk menentukan sempadan.
e) Suami isteri orang Murut dipaksa tinggal dan dipisahkan oleh
f) Setiap kali ingin berjumpa dikenakan denda